

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՇՄԱՆԱՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2011 թվականի Փետրվարի 17-ին ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԻջեւզ 65 ՄԻԼԻՈՆ ԵՎՐՈՅԻ ՉԱՓՈՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՇՄԱՆԱՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱԳԱՏԱԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ.

Քաղ. Երեւան

14 ապրիլի 2011թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Նարությունյանի /նախագահող/, Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թոփուզյանի /զեկուցողի/, Ա. Խաչարյանի, Ռ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի փեղակալ Վ. Արամյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դրա նիստում բանավոր ընթացակարգով քննեց «2011 թվականի փետրվարի 17-ին սպորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության, Հայաստանի Հանրապետության կենդրության բանկի եւ Եվրոպական միության միջեւ 65 միլիոն եվրոյի չափով վարկային համաձայնագրում ամրագրված պարբավորությունների՝ Հայաստանի

Նանրապեսության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապեսության Նախագահի՝ 4 ապրիլի 2011թ. ՀՀ սահմանադրական դարարան մուլքագրված դիմումը:

Լսելով սույն գործով զեկուցողի հաղորդումը, Նանրապեսության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի բացաբրությունը, հետազոտելով վարկային համաձայնագիրը, գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայասպանի Նանրապեսության սահմանադրական դարարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ.**

1. Նայասպանի Նանրապեսության, Նայասպանի Նանրապեսության կենքրոնական բանկի և Եվրոպական միության միջև 65 միլիոն Եվրոյի չափով վարկային համաձայնագիրը /այսուհետք՝ Նամաձայնագիր/ սպորագրվել է 2011թ. փետրվարի 17-ին Լյուքսեմբուրգում՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարի և ՀՀ կենքրոնական բանկի նախագահի կողմից:

Ըստ Նամաձայնագրի նախարանի՝ Նամաձայնագիրը կնքվել է Նայասպանի Նանրապեսության /այսուհետք՝ Վարկառու/ գնդեսական կայունացմանը նպաստելու և վերջինիս վճարային և բյուջեփային հաշվեկշիռը մեղմելու նպատակով, ինչպես սահմանված է Վրժույթի միջազգային հիմնադրամի ընթացիկ ծրագրում:

2. Նամաձայնագիրը բաղկացած է նախարանից, 16 հոդվածներից, 3 հավելվածներից, որոնք Նամաձայնագրի 12-րդ և 16-րդ հոդվածներին համապատասխան հանդիսանում են Նամաձայնագրի անբաժանելի մասը: Նամաձայնագրի անբաժանելի մաս են համարվում նաև /հոդված 12/ Եվրոպական միության խորհրդի՝ Վարկառուին մակրոֆինանսական աջակցության դրամադրման մասին 05.12.2009թ. որոշումը, ինչպես նաև 2011թ. փետրվարի 15-ին Եվրոպական հանձնաժողովի /այսուհետք՝ Վարկառու/, Նայասպանի և ՀՀ կենքրոնական բանկի միջև կնքված՝ Վարկառուի կողմից կադարման ենթակա գնդեսական քաղաքականության պայմանների մասին Փոխըմբռնման հուշագիրը և Նամաձայնագրի առնչությամբ կնքված ֆինանսական պայմանագրերը:

Քննության առարկա Նամաձայնագրի նախարանում արձանագրված է, որ Վարկառուն ֆինանսական աջակցություն է հայցել Եվրոպական միությունից՝ պարփակորվելով կադարել գնդեսական քաղաքականության այն պայմանները, որոնք

շարադրված են վերը նշված Փոխըմբռնման հուշագրում: Համաձայն Համաձայնագրի նախարանի՝ ՌԴ կենտրոնական բանկը պետք է գործի որպես Վարկառուի գործակալ:

Համաձայնագրի 1-ին հոդվածը սահմանում է, որ Վարկառուն Վարկառուին պետք է փրամադրի վարկ Եվրոյով՝ 65 միլիոն ընդհանուր հիմնագումարի չափով, որը կիավելացվի Երկու մասնաբաժնով՝ հիշաբակված Որոշման, Փոխըմբռնման հուշագրում եւ սույն Համաձայնագրում սահմանված պայմաններին համապատասխան: Առաջին մասնաբաժնի հիմնագումարը կազմում է 26 միլիոն Եվրո, իսկ Երկրորդ մասնաբաժինը՝ 39 միլիոն Եվրո: Երկրորդ մասնաբաժնի վճարումը չի կավարվի ավելի վաղ, քան առաջին մասնաբաժնի փրամադրումից առնվազն 3 ամիս հետո:

Վարկի վճարման ժամկետը չպետք է գերազանցի դաշտին գրադարձին /հոդված 2/:

Ըստ Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածի՝ Վարկառուն կարող է ցանկացած ժամանակ, Վարկառուին ծանուցելով, ամբողջությամբ կամ մասամբ անմիջապես չեղյալ համարել վարկի չվճարված մասնաբաժինը, իսկ Վարկառուն՝ ծանուցելով այդ մասին Վարկառուին, կարող է ամբողջովին կամ մասամբ անմիջապես կասեցնել եւ/կամ չեղյալ համարել վարկի չվճարված մասնաբաժինը, եթե առկա են նշված հոդվածում նախադեսված դեպքերը:

Համաձայնագրի 4-րդ հոդվածը նվիրված է վարկի օգտագործմանը, հարկացման գույք գումարին վերաբերող ինդիքներին եւ նախապայմաններին: Մասնավորապես, սահմանված է, որ Վարկառուն կարող է գրավոր մասնաբաժին հայցել՝ օգտագործելով Համաձայնագրի 1-ին հավելվածում ներկայացված ձեւը: Վարկառուի կողմից 1-ին հավելվածում, այն է՝ միջոցների սրացման հայցադիմումի մեջ նշված բնութագրիչների շրջանակում Վարկառուն պետք է Վարկառուին փոխանցի ծանուցում՝ Համաձայնագրի 2-րդ հավելվածում ներկայացված ձեւով /ընդունման ծանուցման ձեւ/, որպես սահմանված կլինեն հայցվող մասնաբաժնի հիմնական ֆինանսական պայմանները:

Ֆինանսական գործարքի իրականացումից հետո միջոցների սրացման հայցադիմումը, ընդունման ծանուցումը եւ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործարքի հետ կապված պայմանագրերի պափռենները պետք է հանդիսանան որպես Վարկառուի եւ Վարկառուի միջեւ կնքված ֆինանսական պայմանագիր, որը կիանդիսանա սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասը:

Համաձայնագրի նշված հոդվածում անհրաժեշտ մանրամասնությամբ շարադրված են այն փոխադարձ պարբավորությունները, որոնք վարկի մասնաբաժինների հարկացման առնչությամբ կրում են Կողմերը:

3. Համաձայնագրի 5-րդ եւ 7-րդ հոդվածների վերլուծությունը վկայում է, որ Համաձայնագրով Վարկառուն սպանձնում է որոշակի ֆինանսական պարբավորություններ, քանի որ վարկի յուրաքանչյուր մասնաբաժին հանդիսանում է Վարկառուի չափահովված, անմիջական, ոչ պայմանական եւ ընդհանուր պարբավորություն: Վարկառուն պեսքը է հետք վճարի յուրաքանչյուր մասնաբաժնի հիմնագումարը՝ փոխարքվության պայմանագրերով սահմանված եւ Վարկառուի կողմից իրեն ծանուցված ամսաթվերին եւ պայմաններին համապարասիսան: Համաձայն Համաձայնագրի 5-րդ հոդվածի՝ Կողմերն սպանձնում են կոնկրետ այլ պարբավորություններ, որոնք նախարեսված են նույն հոդվածի 2-5-րդ կետերում:

Վարկառուն պարբավորվում է յուրաքանչյուր մասնաբաժնի համար վճարել գույքու՝ փոխարքվության պայմանագրերով սահմանված եւ Վարկառուի կողմից իրեն ծանուցված դրույքաչափով, ամսաթվերին եւ պայմաններին համապարասիսան /հոդված 6/:

4. Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածում ամրագրված է, որ Վարկառուի կողմից կարգվելիք բոլոր վճարումները՝ հիմնագումարի, գույքուների, վնասի փոխհարուցման գումարների եւ սույն Համաձայնագրով վճարման ենթակա այլ գումարների մատվ, պեսքը է վճարվեն՝ ազարված լինելով բոլոր դեսակի հարկերից, միջնորդավճարներից եւ ցանկացած այլ պահումից Համաձայնագրի գործողության ողջ ժամանակաշրջանում: Վարկառուի կողմից բոլոր վճարումները պեսքը է կարգվեն եվրոյով՝ Վարկառուի՝ եվրոյով բացված հաշվեհամարին: Վարկառուն պեսքը է Վարկառուին ուղարկի Վարկառուի գործակալին ուղարկված իր վճարման հանձնարարականների պարգևները:

5. Համաձայնագրի 9-րդ եւ 10-րդ հոդվածները նվիրված են Վարկառուի կողմից պարբավորությունների չկարգարման առանձին դեպքերի իրավական հետեւանքներին, ինչպես նաև սպուզումների իրականացման պայմաններին եւ կարգին, խարդախության կանխարգելմանը ու առողջիկին առնչվող՝ Կողմերի փոխադարձ պարբավորություններին: Մասնավորապես, Վարկառուն եւ Վարկառուի գործակալը պեսքը է պրամադրեն համապարասիսան դեղեկություններ եւ փաստաթղթեր, որոնք կարող են Վարկառուի

կողմից պահանջվել գնահարումների, սրուգումների կամ առողիքի նպարակով, պետք է ձեռնարկեն բոլոր միջոցները Վարկարուի հանձնարարություն կրող անձանց աշխատանքը դյուրացնելու համար:

6. Համաձայնագրով Կողմերը պարփակորվում են Եվրոպական միության գործունեության համաձայնագրի 272-րդ հոդվածին համապարական ցանկացած վեճ, որը կարող է ծագել Համաձայնագրի վավերականության, օրինականության, մեկնաբանման կամ կարարման առնչությամբ, ներկայացնել Եվրոպական միության Ընդհանուր իրավասության դադարանի բացառիկ իրավասությանն ու միջնորդությանը՝ Եվրոպական միության արդարադարության դադարանին դիմելու իրավունքով: Նշված դադարանների վճիռները պետք է լիակատար կերպով իրավաբանորեն պարփառիր եւ հարկադրաբար կիրառելի լինեն Կողմերի համար Համաձայնագրի 13-րդ հոդված/։ Ըստ Համաձայնագրի 14-րդ հոդվածի՝ Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմքնի ոչ ուշ, քան Համաձայնագիրն սրորագրելուց 12 ամիս անց: Եթե Համաձայնագիրն ուժի մեջ չի մքնում մինչեւ այդ ամսաթիվը, ապա այն այլեւս չի կարող պարփակորեցնող լինել Կողմերի համար:

7. Ըստ ՀՀ ֆինանսների նախարարության գործեկանքի՝ Հայաստանի Հանրապետությունն սպանձնում է համապարական ֆինանսական պարփակորություններ:

Համաձայնագրի հետազոտության արդյունքները վկայում են, որ Հայաստանի Հանրապետության՝ Համաձայնագրով սպանձնած պարփակորությունները համահունչ են ՀՀ Սահմանադրության 9-րդ հոդվածում ամրագրված սկզբունքներին եւ նպարակներին:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ.**

1. 2011 թվականի փետրվարի 17-ին սրորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի եւ Եվրոպական միության միջեւ 65 միլիոն Եվրոյի չափով վարկային համաձայնագրում ամրագրված

պարբավորությունները համապարասիանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում իրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱԾՈՂ

Գ. ՇԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

14 ապրիլի 2011 թվականի
ՍԴՈ-957